

מ"ת 55823/02/20 - מדינת ישראל, פרקליטות מחוז ירושלים נגד מוחמד אבו גומעה,

בית המשפט המחוזי בירושלים

מ"ת 55823-02-20 מדינת ישראל נ' אבו גומעה
לפני כב' השופטת גילה כנפי-שטייניץ, סגנית נשיא
מדינת ישראל
ע"י ב"כ עו"ד סמי חורני
פרקליטות מחוז ירושלים (פלילי)
נגד
המשיב:
מוחמד אבו גומעה,
ע"י ב"כ עו"ד עיסא מוחמדייה

החלטה

לפניי בקשה למעצרו של המשיב עד לתום ההליכים נגדו.

כתב האישום והבקשה למעצר עד לתום ההליכים

1. נגד המשיב הוגש כתב אישום המייחס לו הצתה, עבירה לפי ס' 448(א) לחוק העונשין, התשל"ז-1977. על פי הנטען בכתב האישום, נפגש המשיב ביום 11.2.20 עם מחמוד אבו אלהווא [להלן - מחמוד] ועם אמין אבו אלהווא [להלן - אמין] לבילוי חברתי, במהלכו שתו המשיב ומוחמד משקאות אלכוהוליים. בסמוך לכך, כך לפי הנטען, גמלה בלבו של המשיב החלטה להצית בעצמו או בצוותא חדא עם אחרים שזהותם אינה ידועה, את רכבו של המתלונן ו' ס'. לשם קידום התכנית, הגיע המשיב עם מחמוד ואמין, בשעה 00:49 ברכבו של המשיב, לתחנת דלק, כאשר אמין נוהג ברכב, מחמוד לצדו, והמשיב במושב האחורי. מחמוד תדלק את הרכב תוך שימוש בכרטיס האשראי של המשיב, בסיועו של המשיב. בשלב מסוים הוציא המשיב מן המושב האחורי של הרכב בקבוק שהוכן מבעוד מועד, קירב את הבקבוק למחמוד שהוציא את פיית הדלק מפתח המיכל של הרכב ומילא את הבקבוק בדלק. המשיב פקק את הבקבוק והניחו במושב האחורי. בשעה 01:00 לערך הגיע המשיב ברכב עם אחרים שזהותם אינה ידועה לחניון בו חנה רכבו של המתלונן. המשיב או מי מהאחרים יצא מן הרכב, ניגש לרכב המתלונן, שבר את החלון השמאלי של הרכב שפך את החומר המאיץ לתוך תא הנוסעים והבעיר את הרכב, ולאחר מכן נאסף ע"י רכב המשיב. כתוצאה מכך רכב המתלונן נשרף כליל וכן ניזוק רכב נוסף שחנה בסמוך.

2. עם כתב האישום, הגישה המבקשת בקשה למעצרו של המשיב עד לתום ההליכים. ב"כ המשיב הסכים לקיומן של ראיות לכאורה לאירועים המתוארים בס' 1-5 לכתב האישום, תוך שכפר בקיומה של תכנית להצתת רכב המתלונן, לרבות בטענה שהמשיב הוא שהצית את הרכב, אם בעצמו ואם כשותף למעשה. ב"כ המשיב הוסיף וטען כי יש להורות

על שחרורו של המשיב לחלופת מעצר כבר בשלב זה של הדיון לאור הפליית המשיב ביחס למחמוד, אשר נגדו לא הוגש כתב אישום, אף שהוא שהיה בעל המניע לביצוע מעשה ההצתה, ואף שקיימות ראיות טובות לכך שהוא שביצע בפועל את הצתת הרכב. נטען שהמשיב הוא צעיר בן 20 ללא עבר פלילי העובד בעבודה מסודרת, וכי יש להשוות את מצבו למצבם של שני המעורבים האחרים ששחררו.

3. לאחר בחינת הראיות, מסקנתי היא כי קיימות ראיות לכאורה לביצוע עבירת ההצתה ע"י המשיב, לכל הפחות כמבצע בצוותא. כן הגעתי למסקנה כי יש מקום לבחון את היתכנות שחרורו של המשיב לחלופת מעצר כבר בשלב זה של הדיון מן הטעמים שאפרט בהמשך.

4. אציין שהראיות המרכזיות עליהן נשען כתב האישום הן סרטוני האבטחה שנתפסו בתחנת הדלק ובמקום חניית הרכב, וכן הודעותיו של המשיב. אסקור להלן ראיות אלה ואת יתר הראיות העיקריות בתיק.

סרטוני האבטחה

5. המבקשת הגישה לבית המשפט סרטון ערוך המורכב מסרטוני אבטחה שנתפסו בתחנת הדלק ובאזור החניון בו חנה רכב המתלונן. סרטון זה הוקרן לפניי במהלך הדיון (והוספתי וצפיתי בו גם לאחריו) תוך שהצדדים מעלים את טענותיהם בעניינו. בסרטון האבטחה מתחנת הדלק נראה רכב המשיב עוצר ליד משאבת הדלק. אדם הלובש מעיל שחור, כובע לראשו ועליו קפוצ'ון, יורד מן המושב שליד הנהג וניגש לתדלק את הרכב כשהוא מסתיר את פניו (אין חולק שהתשלום מבוצע בכרטיס האשראי של המשיב). בשלב מסוים המשיב, בג'קט בצבע בז' ששרווליו כחולים, יוצא מן המושב האחורי של הרכב כדי לסייע לו. בשעה שהרכב מתודלק מוציא המשיב חפץ מן המושב האחורי של הרכב. החפץ, הנראה כמו בקבוק פלסטיק, נופל על הארץ והמשיב מרימו. השניים ממלאים, ככל הנראה את הבקבוק, באמצעות צינור התדלוק, ולאחר מכן ממשיך בעל המעיל השחור בתדלוק הרכב. המשיב נכנס למושב האחורי של הרכב. לאחר סיום פעולת התדלוק, האדם במעיל השחור ניגש אל מאחורי הרכב ולאחר מכן מתעסק ארוכות בלוחית הרישוי הקדמית של הרכב, וחוזר לרכב. בסרטוני אבטחה מאזור חניית רכב המתלונן, נראה רכב המשיב מגיע לרחוב, בסמוך למקום חניית הרכב. כן נראית דמות כהה המתקרבת בחשיכה לרכב המתלונן כשחפץ בידה אך לא ניתן לראות את מעשיה. בעירה גדולה עולה מן הרכב, רכב מתקרב למקום בנסיעה לאחור והדמות נכנסת לרכב העוזב את המקום.

6. בעקבות סריקות שנערכו עוד באותו הלילה לאיתור רכבו של המשיב, אותר הרכב לפנות בוקר כשהמשיב בתוכו, שוכב בכיסא הנהג. על פי דו"ח פעולה מיום 12.2.20, והודעת רפאל דב מלחי מפקד תורן בתחנת שלם, על אחת הספרות בלוחית הרישוי הקדמית של הרכב נמצא פס איזולירבנד שנועד להסתירה, וגליל איזולירבנד נמצא ברכב. מלחי מציין שהמרחק בין זירת ההצתה לתחנת הדלק הוא כ-500 מ' ודקת נסיעה ברכב. חו"ד מומחה של בודירי עותמן לענין חקירת הדליקה קובעת כי מדובר בהצתה. כן היא מציינת שקיימים סימנים לניפוץ החלון הצדדי של הנהג וכן קיומו של מוקד אש בתוך תא הנוסעים.

עדויות המשיב

7. המשיב מסר חמש הודעות. בהודעתו הראשונה מיום 12.2.20 בשעה 05:52 טען המשיב כי הזמין אוכל והמתין ברכבו לקבלתו. עוד סיפר כי ערב קודם, בשעה 22:00, הלך לקנות אלכוהול עם חברו אמין, כשאמין נוהג ברכב. בהמשך הם תדלקו את הרכב בתחנת דלק ולאחר מכן אמין החזירו לביתו והלך. כשיצאו מתחנת הדלק אמין נהג והמשיב ישן שיכור במושב האחורי (החוקר מציין כי מן המשיב נודף ריח של אלכוהול). לא היה עמם אדם נוסף ברכב והוא אינו יודע דבר על ההצתה.

8. בהודעתו השנייה שנגבתה מספר שעות לאחר מכן, קשר המשיב את מחמוד למעשים. המשיב ציין כי הרקע למעשה הוא אהבתו של מחמוד לאשת המתלונן, וכי באותו ערב, לאחר ששתו וודקה מחמוד "נזכר בה". המשיב סיפר כי "ירדנו לתחנת דלק ראס קובסא, מלינו דלק [הטעות במקור] הוא לקח בקבוק מילא אותו והחליף את המספר לוחית זיהוי הוא החליף את הלוחית זיהוי הוא שם דבק זה שמצאנו ברכב שלי, הוא לקח גם מברג לא זוכר למה, וזהו, אני הייתי יושב מאחורה ברכב אני לא עשיתי כלום אני הייתי שיכור, עלינו לבית של ו' [המתלונן], הוא ירד מהרכב ואמר לי 'אל תרד מהרכב אתה תישאר' ואז הוא חזר והרכב של ו' עלה באש". המשיב הוסיף ומסר פרטים על מקום ביצוע הצתת הרכב (ליד ביתו של המתלונן בא שייאח) ועל שעת הצתת הרכב (בשעה 00:30 או 01:00). בתשובה לשאלות החוקר הוסיף שמחמוד שבר את אחד מחלונות הרכב והצית את הרכב באמצעות בקבוק בנזין. בהמשך פירט את השתלשלות האירועים על כל פרטיה. לדבריו, הוא יצא בערב לבלות עם מחמוד, השניים רכשו וודקה ולאחר מכן אספו את אמין והשלושה הלכו למועדון שם בילו עד השעה 00:30. כשיצאו משם אמין נהג ברכב כשמחמוד יושב לצדו והמשיב במושב האחורי. כשהגיעו לאזור א-טור מחמוד אמר שהוא הולך להצית רכב מאחר שנזכר באהבתו לאשת המתלונן. השלושה נסעו לתחנת הדלק שם ירד מחמוד מן הרכב כשכובע על ראשו ותדלק את הרכב באמצעות כרטיס האשראי של המשיב. לאחר מכן מילא בנזין בבקבוק פלסטיק והסתיר את מספר הרישוי של הרכב באמצעות "מדבקה". השלושה נסעו לכוון בית המתלונן, מחמוד ירד מן הרכב, "חזר מתנשף", אמר לו שהצית רכב טויוטה והמשיב ראה את הרכב בוער. המשיב הוסיף וטען כי היה שתוי ו"כל מה שקרה זה טעות". הוא לא ידע בביטחון שמחמוד אכן הולך לעשות את המעשה, ולו היה פיכח לא היה נותן לו לעשותו. אציין שהודעה זו, שניתנה בבוקר מעצרו של המשיב, זמן קצר לאחר אירוע ההצתה, הולמת בעיקרה את הנצפה בסרטוני האבטחה ואת חוו"ד המומחה לענין חקירת הדליקה.

9. בהודעותיו הנוספות מנסה המשיב למזער את חלקו במעשים. הוא טוען שלא ירד מן הרכב בתחנת הדלק, וגם אם ירד היה שיכור. הוא מכחיש שמילא בקבוק בדלק בתחנת הדלק וטוען שלא ידע מראש שמחמוד עומד להצית את הרכב. לצד זאת הוא מציין את חלקו של מחמוד במעשים, לרבות העובדה שהוא אשר הצית את רכבו של המתלונן.

עדויות מחמוד ואמין

10. מחמוד ואמין הכחישו בהודעותיהם כל קשר להצתה. מחמוד אישר שיצא לבילוי עם המשיב ועם אמין ברכבו של המשיב. עוד אישר שכאשר יצאו מן המועדון אמין נהג, אך טען שהמשיב ישב לצדו ואילו הוא ישב מאחור. מחמוד הכחיש כי נסעו לתדלק וטען שהמשיב הוריד אותו ואת אמין בא-טור. מחמוד הוסיף והכחיש שהיה בתחנת הדלק או שהצית את רכב המתלונן גם כשהראו לו את סרטוני האבטחה וגם בעימות שנערך בינו לבין המשיב. מחמוד הכחיש גם את המניע הנטען למעשה וכי ביקש בעבר את ידה של ס', אשת המתלונן.

11. גם אמין, גיסו של מחמוד, אישר בחקירתו כי הצטרף למשיב ולמחמוד ונסע עמם למועדון. בשעה 00:30 או 01:00 יצאו השלושה מהמועדון כשאמין נוהג ברכבו של המשיב, לידו מחמוד והמשיב מאחור. בתחילה הכחיש שנסעו לתחנת דלק, אך בהמשך אישר זאת תוך שטען שהמשיב הוא שתדלק ושילם, ואילו מחמוד לא ירד מן הרכב. כן הכחיש שמישהו התעסק עם לוחית הרישוי של הרכב. אמין טען שלאחר התדלוק המשיב הוריד אותם מן הרכב והמשיך לנסוע, והכחיש כל קשר להצתת רכבו של המתלונן. אמין ציין עוד שהמשיב ומחמוד לא היה שיכורים. בעימות שנערך בין המשיב לאמין, אמין הכחיש כי ידע על הצתת הרכב אך אישר שנהג ברכב לאחר שמחמוד "ירד מן הרכב וחזר". לאחר העימות מוצג לו סרטון האבטחה בתחנת הדלק והוא מזהה בו את מחמוד ואת המשיב.

12. בתרגיל חקירה שנערך בין המשיב לאמין, המשיב אומר לאמין שבגלל מחמוד הם עצורים "שיגיד שהוא עשה יכנס שנה אז מה קרה". אמין אינו משיב לו.

עדויות נוספות

13. ס', אשת המתלונן, ואמה, אישרו בהודעותיהן כי לפני מספר שנים מחמוד ביקש את ידה של ס' אך היא והוריה לא נתנו את הסכמתם לכך. עדות נוספת שנגבתה, היא עדותו של פראס אבו סביתאן, שנכח בתחנת הדלק בעת אירוע התדלוק (ונראה בסרטון האבטחה) המציין שהבחור לבוש השחור "כל הזמן הסתיר את פניו".

ראיות לכאורה

14. בחינת חומר הראיות מגלה תשתית ראייתית לכאורית לעבירת ההצתה המיוחסת למשיב. המשיב טוען שלא ידע מראש על התכנית להצית את רכבו של המתלונן אולם בהודעתו השניה הוא מציין שמחמוד אמר, כבר בהגיעם לאזור א-טור, שהוא הולך להצית רכב. המשיב מוסיף ומנסה לצמצם את חלקו במעשים אולם הראיות מלמדות כי נטל חלק ממשי בהוצאת תכנית ההצתה לפועל. המשיב העמיד את רכבו לשירות התכנית העבריינית, הוא נטל חלק בהכנות לביצועה ע"י מילוי הבקבוק, יחד עם מחמוד, בדלק. הוא נסע ברכבו למקום ההצתה ומילט ברכבו את המצית (ככל שאכן היה זה מחמוד). על אף טענתו כי היה שיכור וישן, טענתו נסתרת מפעולותיו בתחנת הדלק כפי שהן נצפות בסרטון האבטחה ומעדותו של אמין. המשיב אף יודע לתאר בבוקר שלאחר המעשה כיצד בוצעה ההצתה (ע"י ניפוץ חלון הרכב והצתתו באמצעות בקבוק הבנזין).

עילת מעצר

15. משנקבע כי קיימות ראיות לכאורה לביצוע ההצתה, קמה גם עילה למעצרו של המשיב. עבירת ההצתה מעלה סיכון של ממש לחיי אדם ורכוש ומלמדת על מסוכנות.

חלופת מעצר

16. ב"כ המשיב טוען שיש להורות על שחרורו של המשיב לחלופת מעצר בשל הפלייתו ביחס למבצע העיקרי של מעשה ההצתה, מחמוד, נגדו לא הוגש כתב אישום כלל. המשיבה טוענת מנגד שהטעם להבחנה בין השניים נעוץ בתשתית הראייתית השונה, כאשר הפללתו של מחמוד, בכל הקשור לביצוע ההצתה (במובחן מאירוע תחנת הדלק), נשענת על עדותו של המשיב כשותף לעבירה וללא חיזוק נוסף, ומכל מקום טרם נתקבלה החלטה סופית בעניינו.

17. אכן, ומבלי לקבוע מסמרות, נראה כי אי הגשת כתב אישום נגד מחמוד מעלה קושי. זאת לאור זיהויו של מחמוד, גם ע"י אמין, כאדם השלישי שהיה עמם בתחנת הדלק, לאור מעשיו של מחמוד בתחנת הדלק כפי שהם נראים בסרטון האבטחה (השתתפות במילוי בקבוק הדלק, הסוואת לוחית הרישוי, הסתרת זהותו), לנוכח סמיכות המקום והזמנים בין מעשי השלושה בתחנת הדלק ובין הצתת רכב המתלונן, ואף לנוכח המניע למעשה כמתואר ע"י המשיב. גם ניסיונו של מחמוד להרחיק את עצמו מן האירועים בתחנת הדלק (הנסתרת בעדותו של אמין) ומהצעת הנישואין לס' (הנסתרת בעדותו של ס' ואמה) פועלים לחובת מחמוד.

18. בנסיבות ענייננו, הנני סבורה שיש מקום לבחון את שחרורו של המשיב לחלופת מעצר כבר בשלב זה של הדיון. אציין כי ככלל, כאשר מדובר בעבירות הצתה, ובשל המסוכנות הטמונה בהן, ראוי לטעמי לבחון את היתכנות החלופה רק לאחר בדיקה יסודית של שירות המבחן, הן באשר לרמת המסוכנות הנשקפת מן הנאשם והן באשר להתאמת החלופה. בעניינו של המשיב ראיתי לסטות מן הכלל, זאת מכמה טעמים מצטברים. המשיב הוא בחור צעיר, בן 20, ללא עבר פלילי. המשיב שיתף פעולה בחקירתו באופן מלא ואף אם ניסה לצמצם את חלקו באירועים, הוא מסר לחוקרים כבר בבוקר האירוע פרטים מלאים על השתלשלות האירועים, התואמים את סרטוני האבטחה, דבר המעיד על העדר דפוסיים עברייניים ומצמצם את הסיכון הנשקף ממנו. המשיב מצוי במעצר מזה כשלושה שבועות, ויש להניח שגם למעצר זה היה "אפקט מצנן" המשליך על רמת מסוכנותו. שחרורם של המעורבים האחרים, ובמיוחד שחרורו של מחמוד, שכל שניתן להתרשם היה הרוח החיה מאחורי ההצתה, מהווה אף הוא נימוק נוסף לשחרורו. אוסיף ואציין כי לנוכח עיכובים חוזרים ונשנים בהגשת תסקירי מעצר בעת האחרונה, המתנה לתסקיר מעצר עשויה להיות ממושכת.

18. לאור כל האמור, אהיה מוכנה לשקול שחרורו של המשיב לחלופת מעצר בשלב זה של הדיון ככל שתוצע ע"י המשיב חלופה ראויה.

**ניתנה והודעה היום, ה' אדר תש"פ,
01 מרץ 2020, במעמד הצדדים.
גילה כנפי-שטייניץ, שופטת**